

Prædiken til Alle helgens dag

Matt. 5, 13-16

Vær som saltet, der giver maden karakter og kraft! Vær som lyset, der trodser mørket! Vær som byen, der ligger og skinner på bjerget, så man kan se den langvejs fra! Jesus vil ikke, at vi skal gå og putte med det. Det, som han er kommet med, det, som han har lært os, skal ikke gemmes væk. Det skal ikke ties ihjel.

Ordene er talt til hans disciple. Og – må man sige – godt, de ikke gik og puttede med det. Godt, de ikke tav. Godt, de ikke stillede deres lys under en skæppe. For så havde vi ikke siddet her i dag. Så havde vi ikke evangeliet at samles om. Og så var synden, døden og mørket ikke blevet modsagt, så vi i dag også kan høre det og blive trøstede. De havde ellers gode grunde til ikke at kæfte alt for meget op, de gode disciple. Der er jo ingen tvivl om, at de på alle måder havde haft en lettere gang på jord, hvis de var fløjet under radarhøjde, om man så må sige. De var sandelig blevet sparet for meget. Død og mishandling, for nu bare at nævne et par af tingene.

Vi har meget at takke disciplene for. Og vi har meget at takke alle de andre for – alle dem der sidenhen satte så uendeligt meget på spil – liv, helbred, omdømme – for at kunne bringe det Jesus sagde videre til os, der sidder her, her og nu. For så vidt er det dem, vi skal mindes denne Alle helgens dag. Uden dem intet.

Men Jesu ord om at være salt og lys gælder jo i lige så høj grad os. Og det er straks værre. For vi er jo om nogen opdraget til at gå og putte lidt med det. Vi er opdraget til at iagttage en vis høflig blufærdighed, når det kommer til vores kristendom. Vi skilter ikke for meget med den slags og ser med mistro på dem, der gør det. Nogle af os har oven i købet installeret en indre alarm, der omgående sætter i gang, hvis vi møder folk, der er lidt for demonstrative med deres religion. Som danskere besidder vi en troens Securitasmand, altid årvågen og på spring. Det kan der være gode grunde til. For eksempel hvis vi fornemmer, at der bag de store fromme ord gemmer sig en fordømmelse af de tvivlende og anderledes. Men der kan også være dårlige grunde til det, hvis vi dermed gør kristendommen til en lavmælt og diskret livsholdning, der ikke gør væsen af sig. For hvordan ellers blive hørt i en tid, hvor mange andre religioner og livsholdninger byder sig til, højroastede og selvsikre, fra de andre boder på den store globale markedsplads? Vi har fået det for intet på grund af dem, der risikerede alt. Hvad sætter vi over styr ved at hæve røsten og forsøge os med klare ord?

Men måske handler det om, at vi troens vinder, anno 2014, et eller andet sted har det bedst med fortiden. At vi, når det kommer til stykket, er mest trygge ved at forvalte

Redaktion
Sognepræst
Margrethe Dahlerup Koch
Høbrovej 3
6980 Tim
mdk@km.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

arven, sidde i den gamle kirke, synge de gamle salmer og udlægge de gamle tekster og så lade det blive ved det. Og af samme grund – fordi vi generelt er lidt fortidsvendte - også har et noget anstrengt forhold til fremtiden. Dét, der venter henne om hjørnet. For lige præcist hvad det angår, har vi ikke meget til fælles med de gamle, med disciplene, med trosvidnerne, med dem, der risikerede alt og mere til for at bringe budskabet videre. De var ligesom strakt ud imod det, der skulle komme. Fyldte med forventning til, at det var af det gode.

For disciplene selv hørte fremtiden så afgjort Gud til. Jesus havde lært dem at bede ”Komme dit rige”, til hans og deres og vores far i himlen. For fremtiden er i Guds, vor fars, hånd. Og af hans hånd kan man forvente sig alt godt.

Før disciplene havde profeterne på samme måde prædiket om en i sandhed skønne dag, hvor alt det, der i dette menneskeliv henligger kroget og forvitret, skal rettes ud og fyldes med liv. Esajas kalder det en frelsens dag, hvor de fangne lukkes ud i frihed og dem, der nu sidder i mørket, trygt skal komme frem. Den dag skal det blive godt, lover han. Ingen sult, ingen tørst – kun grønne marker, kildevæld og morgenlys. Sådan er fremtiden for Guds folk.

Det er samme håb, Brorson stemmer i med i salmen om den store sammenkomst hos Gud engang. Ublufærdigt og svulmende, vil nogen måske mene. Men jublen, vovemodet og troen på en lys fremtid i Guds himmel kan man i hvert fald ikke tage fra ham.

Og når man så tænker på, at ordene fra Johannes Åbenbaringen er forfattet under romerrigets barbariske kristendomsfølgelser, så kan man heller ikke andet end at blive grebet over det tindrende fremtidshåb, de udtrykker – ja udbasunerer: ”... og døden skal ikke være mere, / ej heller sorg, ej heller krig, ej heller pine skal være mere. / Thi

det, der var før, er forsvundet”.

Og så tænker man på, at kristendomsfølgelser ikke er gået af mode. Ja, at de netop nu, på grund af den ildevarslende globale polarisering er stærkere end nogensinde. I Mellemøsten, Asien og Afrika. Og så tænker man på, det beskedne materiale vores egne hjemlige fremtidsbetragtninger er præget af: Økonomiske prognoser, angst for faldende kurser og resistent bakterier. Ondt i maven med udsigt til et flerkulturelt Danmark eller stigende kriminalitet. Nervøsitet for et par ekstra kilo over mave eller lænd. Bekymring for det ene eller det andet eller det tredje. Der er altid noget bekymringens sorte fugle kan slå sig ned på.

Så generelt har vi det ikke altid lige godt med fremtiden. Og sådan se den, som hørte Gud til, gør vi vel næppe, når det kommer til stykket. Vi er jo ikke så naive at tro på, at hans rige engang vil brede sig som morgenlys på himlen. Så hellere tro på sine egne tågede bekymringer.

Med andre ord: derude i horisonten, ude i kimingen, hvor Jesus selv og så mange af de store kristne forkyndere, ser et frembrudende lys, aner vi noget dunkelt, der mestendels fylder os med bange anelser. Og så dæmper vi os, sætter lyset under en spand og vender os mod den beroligende fortid, der i det mindste ikke kan skuffe os. Vi holder os, kristeligt set, i skindet.

Lige præcist derfor har vi brug for ordene til i dag: Vær salt. Vær lys. Kom ud. Kom frem. Vær som byen der ligger og skinner på bjerget, så man kan se den langvejs fra. For selv om det i øjeblikket, i det korte perspektiv, der er vores, kan synes noget mistrøstigt eller det, der er værre, så hører fremtiden – den store fremtid - Gud til. Den er i hans hånd. Han er alfa og omega. Begyndelsen og enden. Derfor skal kristne mennesker ikke gemme sig. Hverken for mørket, eller bekymringerne for, hvad der måtte true – om

det så er døden selv.

Tvært imod. Guds sol der altid kigger op over horisonten, med det løfte Gud gav os i sin søns opstandelse fra død og grav, det må og skal spejle sig i os og gøre os til små lys, der på den ene eller den anden måde udfordrer mørket - mørket der så gerne vil lejre sig omkring os, og som gør det, når vi lader det.

Og når vi så – hvad mange gør i dag – lader tankerne gå til dem vi mistede i årene, der gik, så kan vi af samme grund tænke på dem, som nogen Guds fremtids sol også skinner på. De er ikke spærret inde i historien og fortiden. De er ikke forsvundet i det store urmørke, hvor glemsel og intethed råder.

Så sandt som Gud i sin søns opstandelse har givet os tidsbegrænsede mennesker lod og del i sin evighed, så skal det, at de nu ligger døde derude på kirkegården, ikke skille dem fra os. Vi er stadig sammen, som Grundtvig siger, ”skilt kun ved det lille bælt”. Og som han fortsætter: ”... til at flyve over graven, / vinge låner os vor helt”. Døden er ikke den store fastholder, den synes at være. Vi har en ledsager på rejsen, der vristede os ud af dens greb og gjorde det muligt for os at se længere end den.

Fremtiden hører Gud til. For så vidt er der ikke noget at være bange for. Og du har alle gode grunde til at tale højt og længe, om det du er givet. Og kan du ikke finde ord, eller gider de ikke høre på dig, så kan du i det mindste udvirke en personlig opstand mod det mismod, der i disse korte dage har det med at lægge sin klamme hånd på dig og mig og enhver af os. Vær salt. Vær lys. Amen

Henrik Wigh-Poulsen
Odense Domkirke

Salmer:
2, 305, 571, 573, 319, 754